

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
Дніпровський інститут

Затверджую:

Директор Дніпровського інституту

ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

 Анатолій КРИВОНОС

“ 18 ” квітня 20 22 р.

Схвалено на засіданні

кафедри ПСИХОЛОГІЇ

Протокол № 8

Зав. кафедри Євген ШАНТИР

“ 12 ” квітня 20 22 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практика індивідуальних психологічних консультацій

Спеціальності

053 «Психологія»

(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня

другий (магістерський) рівень

(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми:

053 «Психологія»

(шифр і назва освітньої програми)

Розробник (-и) си­ла­бу­су нав­чаль­ної дис­ци­плі­ни:

Шан­тир Є.Є., кан­ди­дат медич­них наук, про­фе­сор пси­хо­ло­гії

Вик­ла­дач:

Шан­тир Є.Є., кан­ди­дат медич­них наук, про­фе­сор пси­хо­ло­гії

Си­ла­бус роз­гля­ну­то і за­твер­д­же­но на за­сідан­ні ка­фе­дри Пси­хо­ло­гії

Про­то­кол від ____ . №

Заві­ду­вач ка­фе­дри Пси­хо­ло­гії *Шан­тир Є.Є., кан­ди­дат медич­них наук, про­фе­сор пси­хо­ло­гії Дні­про­всь­ко­го ін­сти­ту­ту МАУП*

(під­пис)

Си­ла­бус по­год­же­но з _____ га­ран­том (керів­ни­ком) освіт­ньої про­гра­ми

053 «Пси­хо­ло­гія»

Каню­ка Га­ли­на Сте­панів­на – кан­ди­дат пси­хо­ло­гіч­них наук, до­цент ка­фе­дри пси­хо­ло­гії Дні­про­всь­ко­го ін­сти­ту­ту ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

(під­пис)

____. ____ . 20__ р.

Керів­ник (га­рант) освіт­ньої про­гра­ми *Каню­ка Га­ли­на Сте­панів­на – кан­ди­дат пси­хо­ло­гіч­них наук, до­цент ка­фе­дри пси­хо­ло­гії Дні­про­всь­ко­го ін­сти­ту­ту ПрАТ «ВНЗ «МАУП»*

(під­пис)

Си­ла­бус пе­ре­ві­ре­но

____ . ____ . 20__ р.

Зас­ту­п­ник ди­рек­то­ра ПІБ

(під­пис)

Про­лон­го­ва­но:

на 20 /20 н.р. (____), « ____ » 20__ р., про­то­кол №

(під­пис) (ПІБ)

на 20 /20 н.р. (____), « ____ » 20__ р., про­то­кол №

(під­пис) (ПІБ)

на 20 /20 н.р. (____), « ____ » 20__ р., про­то­кол №

(під­пис) (ПІБ)

на 20 /20 н.р. (____), « ____ » 20__ р., про­то­кол №

Силабус курсу:

Практика індивідуальних психологічних консультацій

Ступінь вищої освіти:	Магістр
Спеціальність:	053 Психологія
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	1
Кількість кредитів ЄКТС:	4.0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	Екзамен

Автор курсу та лектор:

к. мед. наук Шантир Євген Євгенович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри психології

посада

shantyr88@outlook.com

електронна адреса

+38-097-026-62-88

телефон

Viber за номером телефону

месенджер

Понеділок, середа о 14:00

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять за дисципліною є розкриття сучасних наукових концепцій, понять, методів і технологій психологічного консультування, формування знань та навичок консультування різних груп населення; забезпечення майбутнім спеціалістам достатнього рівня знань для діагностування, корекції та консультаційної роботи з населенням

Метою самостійної роботи за дисципліною є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача; розвиток творчих здібностей та активізація розумової діяльності студентів; формування в студентів потреби безперервного самостійного поповнення знань; розвиток морально-вольових зусиль; поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Результати навчання:

Знання: загальні принципи психологічного консультування; прийоми та техніки впливу, які використовуються у різних психологічних школах; характеристику умов ефективного консультативного процесу; особливості поведінкових та емоційних проявів, що характерні для різних психологічних порушень.

Вміння: виділяти та адекватно аналізувати особливості поведінкових та емоційних порушень; застосовувати психологічні знання на практиці; робити аналіз психологічних ситуацій, які виникають у різних людей, в різних обставинах; проводити діагностику з будь-якими клієнтами; знаходити шляхи психологічної допомоги для різних категорій клієнтів.

Передумови до початку вивчення: Для засвоєння дисципліни повинні бути знання з: «Загальна психологія», «Психологія особистості», «Диференційна психологія», «Психодіагностика».

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни полягає у оволодінні знаннями та вміннями що застосовують у напрямках у психології та які використовуються в якості єдиного методу вивчення психіки спостереження суб'єкта за змістом і актами власної свідомості.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних і та / або практики.

СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження новизни та / або практичної значущості.

СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або практичної діяльності.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультативну іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для і сфері психології.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптувати професійної діяльності.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися цінностями.

СК11. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР10. Узагальнювати результати власних наукових досліджень у формі наукових звітів різних форм (тез, статей, доповідей, презентацій).

ПР12. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПР13. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Предмет, проблеми та значення психологічного консультування. Визначення психологічного консультування. Просторова і тимчасова організація консультативного процесу	денна 4/2 заочна 1/0	Форми і цілі психологічного консультування. Принципи психологічного консультування. Співвідношення психологічного консультування та психотерапії. Методологічні підходи до психологічного консультування. Теорія особистості як методологічна основа психологічного консультування. Обстановка консультування. Структурування часу консультування. Етапи ведення консультативної бесіди.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2.	Особистісні якості психолога-консультанта Вплив професійної діяльності на особистість консультанта. Комунікативні техніки консультативної допомоги та професійний етикет	денна 4/2 заочна 1/1	Особистісні якості психолога-консультанта. Шкідливі риси для психолога-консультанта. Вплив професійної діяльності на особистість консультанта. Вміння психолога консультанта. Аспекти професійної деформації особистості психолога. Причини виникнення "синдрому емоційного вигорання". Вимоги до професійної підготовки психолога-консультанта. Суть професії консультанта. Професійна підготовка, кваліфікація, функції та етика консультанта. Сутність комунікативних технік. Види комунікативних технік (мовчання, емпатичне слухання, прояснення, рефлексивна вербалізація, інтерпретація, саморозкриття, конфронтація, підведення підсумків). Професійний етикет.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
3.	Правила і техніки встановлення контакту в психологічному консультуванні. Перенесення і контрперенесення в консультуванні й психотерапії. Процес психологічного консультування. Інтерв'ю як метод психологічного консультування	денна 4/4 заочна 1/0	Консультативний контакт Вербальний і невербальний контакт. Терапевтичний клімат. Поняття перенесення. Риси консультування й психотерапії. Поняття "нейтральність". Вивчення поняття контрперенесення. Причини контрперенесення. Фази психоконсультування. Методи дії (впливу). Послідовні стадії поведінки клієнта ("Розморожування, "зміни", або рух до змін, "повторне заморожування"). Технологія проведення бесіди. Психоконсультативна бесіда. Організація психоконсультативної бесіди. Поняття інтерв'ю. Види методів інтерв'ю психологічного консультування.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
4.	Характеристика методів в індивідуальному консультуванні. Робота з індивідуальним стилем життя в психологічному консультуванні	денна 6/2 заочна 1/0	Види творчих методів. Окремі творчі методи в індивідуальному консультуванні. Поняття індивідуального життєвого стилю. Робота з життєвим сценарієм в психологічному консультуванні. Методи роботи з індивідуальними стилями життя і сценаріями. Метод аналізу ранніх дитячих спогадів у роботі з життєвим стилем особистості.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	Кризове консультування. Телефонне консультування. Основи сімейного консультування	денна 6/2 заочна 1/0	Стадії кризового консультування. Психологічне консультування при переживанні втрати. Поняття і особливості. Переваги недоліки. Етапи. Психологічний аналіз діяльності консультанта. Особистісні особливості психолога-консультанта на телефоні довіри. Проблеми ефективності телефонного консультування. Основні принципи консультування в сім'ї. Традиційні моделі сімейного консультування. Професійна позиція консультанта його функції. Психологічна допомога сім'ї, яка чекає на дитину. Консультування сім'ї з проблеми розлучення. Консультування з приводу складнощів у взаєминах з дітьми.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
6.	Особливості консультування різних вікових груп. Спеціальні проблеми психологічного консультування. Особливості консультування клієнтів з вадами саморегуляції, клієнтів які плачуть, істеричних особистостей, obsesivних особистостей. Консультування при параноїдальних розладах.	денна 6/2 заочна 1/1	Умови ефективності роботи консультанта. Особливості консультування дітей дошкільного віку. Особливості консультування дітей молодшого шкільного віку. Особливості психологічного консультування підлітків та юнацтва. Психологічне консультування з проблем, пов'язаних з віковими кризами у дорослих. Консультування тривожних клієнтів. Рівні тривожності, механізмів психологічного захисту. Консультування при реакціях страху та фобіях. типи емоційних реакцій. Консультування вороже налаштованих та агресивних клієнтів. Консультування при переживанні провини. Джерела екзистенційної провини. Характеристика істериків, з якими проблемами звертаються до консультанту. Істеричні симптоми. Сутність консультування obsesivних особистостей. Поняття абсесія. типові особливості стилю obsesивно-компульсивної особистості. Сутність манії переслідування. Формула "чотирьох А".	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
7.	Особливості консультування клієнтів. Консультування асоціальних особистостей. Консультування при алкоголізмі. Консультування при сексуальних проблемах. Особливості консультування при суїцидних намірах. Консультування людей при переживанні втрати.	денна 4/2 заочна 0,5/0/0,5	Сутність стану клієнта коли він в депресії. Поняття самогубство. Перелік потенційних самогубців. умови, що сприяють можливості самогубства. Консультування у випадку смерті близької людини. Термін розлучення, вплив розлуки на клієнта. модель Kubler-Ross. Принципи, які слід враховувати консультанту в роботі з людиною, що помирає.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

Рекомендована література

1. Афанасьєва Н. Є. Психологічне консультування в екстремальних та кризових умовах : [навчальний посібник] / Н. Є. Афанасьєва, О. Ф. Алімов. – Х. : УЦЗУ, 2008. – 122 с.
2. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навчальний посібник / І.М. Цимбалюк // Модульно - рейтинговий курс. - К. : ВД «Професіонал», 2005. - 656 с.
3. Алімов О.Ф. Психологічне консультування в екстремальних та кризових умовах : навчальний посібник / О.Ф. Алімов, Н. Є. Афанасьєва. – Х. : УЦЗУ, 2008. – 122 с.
4. Самошкіна Л.М. Основи психологічного консультування : навчальний посібник / за ред. чл.-кор. АПН України, проф. Е. Л. Носенко. – Д. : Вид-во ДНУ, 2011. – 332 с.
5. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування : навчальний посібник / С.В. Васьківська. - К. : Четверта хвиля, 2004. - 256 с.
6. Максимова Н.Ю. Сімейне консультування : навч. посіб. / Н. Ю. Максимова. - К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. - 304 с. - Бібліогр. : с. 300–302.
7. Смігунова О. В. С Основи управлінського консультування : [Курс лекцій] / О. В. Смігунова. – Харків. : «Міськдрук». - 2011. - 73 с.
8. Кокун О.М. Психологічна робота з військовослужбовцями - учасниками АТО на етапі відновлення : Методичний посібник / Н. А. Агаєв, І. О. Пішко, Н. С. Лозінська, В. В. Остапчук. - К. : НДЦ ГП ЗСУ, 2017. – 282 с.
9. Митник О. Я. Психологічне консультування : навч. – метод. посіб / О. Я. Митник, І. В. Томаржевська. – К. : Видавничий дім «Слово», 2016. – 128 с.

Методичне забезпечення

1. Федоренко Р. П., Шкарлатюк К. І. Психологічний практикум з консультування: зміст, прийоми, технології [Текст]: навч. посіб. для студ. Вищ. Навч. Закл. III - IV рівнів акредитації / Раїса Петрівна Федоренко, Катерина Іванівна Шкарлатюк. – Луцьк: Східноєвроп. Нац. Ун-т ім. Лесі Українки, 2012. - с. – (Посібники та підручники ВНУ ім. Лесі Українки).
2. Хомич Г. О. Основи психологічного консультування: навч. посіб. / Г.О. Хомич., Р.М. Ткач - К.: МАУП, 2004. 152 с.
3. Васьківська С. В Основи психологічного консультування : [навчальний посібник] / С. В. Васьківська. – К. : Четверта хвиля, 2004. – 256 с.
4. Психологія управління та конфліктологія : навчально-методичний посібник / Г.М. Побокіна, Н.Є. Завацька. – Севе́родонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. – 88 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Інструменти і завдання
	Кількість балів
Участь в обговоренні	7
Практичні заняття	42
Індивідуальні завдання (контрольні роботи, реферат, глосарій термінів, тези участі у конференціях тощо)	11
Підсумковий екзаменаційний (заліковий) тест	40
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути зараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.